

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет психології, соціальної роботи та спеціальної освіти
Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи
Олексій ЖИЛЬЦОВ
« _____ » _____ 2023р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Теорія та практика соціальної медіації»

для студентів

спеціальності	<u>231 Соціальна робота</u>
освітнього рівня	<u>другого (магістерського)</u>
освітньої програми	<u>231.00.02 Соціальна педагогіка</u>

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 05/16/23
Жильцов
(підпис) (прізвище, ініціали)
« _____ » _____ 2023р.

Київ – 2023

Розробник:

Вадим ЛЮТИЙ, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи

Викладач:

Вадим ЛЮТИЙ, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи

Протокол від 26.09.2023 р. № 18

Завідувач кафедри _____ (Тетяна ЛЯХ)

(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми 231.00.02 Соціальна педагогіка другого (магістерського) освітнього рівня)

26.09.2023 р.

Керівник освітньої програми _____ (Тетяна СПІРИНА)

(підпис)

Робочу програму перевірено

26.09.2023 р.

Заступник директора/декана

_____ (підпис)

(Роман ПАВЛЮК)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	вибіркова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	5 / 150	
Курс		1, 2
Семестр		2, 3
Обсяг кредитів		5
Обсяг годин, в тому числі:		150
Аудиторні		20
Самостійна робота		130
Форма семестрового контролю		Залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою дисципліни «Теорія та практика соціальної медіації» є формування у студентів компетентностей, необхідних методичної підготовки, організації та безпосереднього надання соціальної послуги посередництва (медіації) окремим особам та сім'ям, що перебувають у складних життєвих обставинах, відносяться до вразливих соціальних груп та страждають від тривалих деструктивних конфліктів.

Завдання дисципліни «Теорія та практика соціальної медіації»:

- 1) Розкрити сутність, функції, переваги, можливості та обмеження соціальної медіації як методу розв'язання конфліктів та як соціальної послуги;
- 2) Охарактеризувати види, форми та моделі соціальної медіації, умови й можливості їх застосування при вирішенні конфліктів в різних типах соціальних відносин;
- 3) Розкрити ролі, функції та завдання медіатора, принципи та етичні норми, що регламентують його діяльність;
- 4) Сприяти оволодінню студентами методикою соціальної медіації, формуванню у них навичок та розвитку якостей, необхідних для її ефективного застосування.

Відповідно до освітньо-професійної програми 231.00.01 Соціальна робота та 231.00.02 Соціальна педагогіка за другим (магістерським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 231 Соціальна робота, дисципліна «Теорія та практика соціальної медіації» забезпечує формування таких загальних та фахових компетентностей:

- ЗК 9. Навички міжособистісної взаємодії
- ЗК 10. Здатність працювати у команді
- СК 4. Здатність до впровадження методів і технологій інноваційного практикування та управління в системі соціальної роботи.

СК 5. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (експертами з інших галузей/видів економічної діяльності), налагоджувати взаємодію державних, громадських і комерційних організацій на підґрунті соціального партнерства

СК 8. Здатність до спільної діяльності та групової мотивації, фасилітації процесів прийняття групових рішень

3. Результати навчання за дисципліною

Відповідно до освітньо-професійної програми 231.00.01 Соціальна робота за другим (магістерським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 231 Соціальна робота, дисципліна «Теорія та практика соціальної медіації» забезпечує оволодіння такими *програмовими результатами навчання*:

РН 1. Розв'язувати складні задачі і проблеми, що потребують оновлення й інтеграції знань в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог

РН 10. Аналізувати соціальний та індивідуальний контекст проблем особи, сім'ї, соціальної групи, громади, формулювати мету і завдання соціальної роботи, планувати втручання в складних і непередбачуваних обставинах відповідно до цінностей соціальної роботи

РН 17. Самостійно будувати та підтримувати цілеспрямовані, професійні взаємини з широким колом людей, представниками різних спільнот і організацій, аргументувати, переконувати, вести конструктивні переговори, результативні бесіди, дискусії, толерантно ставитися до альтернативних думок

РНу 21. Обирати стратегії надання соціальних послуг та проведення професійних втручань відповідно до потреб різних груп отримувачів

РНу 23. Застосовувати сучасні моделі, форми і методи соціальної роботи при наданні соціальних послуг різним групам отримувачів

Відповідно до освітньо-професійної програми 231.00.02 Соціальна педагогіка за другим (магістерським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 231 Соціальна робота, дисципліна «Теорія та практика соціальної медіації» забезпечує оволодіння такими *програмовими результатами навчання*:

РН 1. Розв'язувати складні задачі і проблеми, що потребують оновлення й інтеграції знань в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог

РН 10. Аналізувати соціальний та індивідуальний контекст проблем особи, сім'ї, соціальної групи, громади, формулювати мету і завдання соціальної роботи, планувати втручання в складних і непередбачуваних обставинах відповідно до цінностей соціальної роботи

РН 17. Самостійно будувати та підтримувати цілеспрямовані, професійні взаємини з широким колом людей, представниками різних спільнот і організацій, аргументувати, переконувати, вести конструктивні переговори,

результативні бесіди, дискусії, толерантно ставитися до альтернативних думок

РНу 21. Розробляти та впроваджувати профілактичні та реабілітаційні програми

РНу 23. Застосовувати сучасні моделі, форми і методи соціальної роботи при наданні соціальних послуг різним групам отримувачів

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для заочної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
		Аудиторна:					
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи соціальної медіації							
Тема 1. Соціальна медіація як спосіб розв'язання конфлікту та як соціальна послуга.	18	2	-	-	-	-	16
Самостійна робота 1. Оцінка можливостей застосування соціальної медіації в практичній діяльності соціального працівника та соціального педагога	10	-	-	-	-	-	10
Разом	28	2	-	-	-	-	26
Змістовий модуль 2. Технологія соціальної медіації							
Тема 2. Технологія соціальної медіації	20	2	2	-	-	-	16
Самостійна робота 2. Розробка плану впровадження медіації в діяльності соціального працівника / соціального педагога	10	-	-	-	-	-	10
Разом	30	2	2	-	-	-	26
Змістовий модуль 3. Техніки та прийоми соціальної медіації							
Тема 3. Техніки та прийоми соціальної медіації	22	-	-	6	-	-	16
Самостійна робота 3. Самооцінка сформованості власних навичок медіатора	10	-	-	-	-	-	10
Разом	32	-	-	6	-	-	26
Всього в другому семестрі	90	4	2	6	-	-	78
Змістовий модуль 3. Практика соціальної медіації							
Тема 3. Техніки та прийоми соціальної медіації	20	-	-	4	-	-	16
Самостійна робота 4. Самооцінка практики медіації	10	-	-	-	-	-	10
Разом	30	-	-	8	-	-	26
Змістовий модуль 5. Особливості окремих видів соціальної медіації							
Тема 4. Соціальна медіація в різних сферах соціальних відносин	20	2	2	-	-	-	16
Самостійна робота 5. Моделювання окремого виду соціальної медіації	10	-	-	-	-	-	10
Разом	30	2	-	-	-	-	26
Всього в третьому семестрі	60	2	2	4	-	-	52
Усього	150	6	4	10	-	-	130

5. Програма навчальної дисципліни

Заочна форма навчання

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи соціальної медіації

Лекція 1. Соціальна медіація як спосіб розв'язання конфлікту та як соціальна послуга.

Сутність соціальної медіації. Конфлікт як предмет соціальної медіації. Специфічні характеристики медіації як способу розв'язання конфлікту. Види соціальної медіації. Можливості, переваги та обмеження соціальної медіації порівняно із іншими формами подолання конфліктів. Принципи соціальної медіації. Ролі та функції медіатора. Професійна етика медіатора. Компетентності медіатора.

Посередництво (медіація) як соціальна послуга. Сутність посередництва як соціальної послуги. Медіація як складова послуги посередництва. Державний стандарт соціальної послуги посередництва (медіації). Суб'єкти послуги посередництва. Умови та процес надання соціальної послуги посередництва. Критерії ефективності соціальної послуги посередництва (медіації). Взаємозв'язок соціальної послуги посередництва (медіації) з іншими практиками, пов'язаними із медіацією.

Основні поняття: медіація, соціальна медіація, конфлікт, медіатор, посередництво, соціальна послуга.

Рекомендовані джерела:

Основні: 2, 3, 4

Додаткові: 1, 2, 3, 4, 7, 10.

Змістовий модуль 2. Технологія соціальної медіації

Лекція 2. Технологія соціальної медіації

Процедура медіації. Етапи (стадії, фази) процесу медіації. Діяльність медіатора на етапі премедіації, підготовчій стадії, стадіях збору інформації та визначення тем для обговорення, роботи з інтересами та потребами сторін, пошук варіантів вирішення конфліктної ситуації, оцінки варіантів вирішення конфліктної ситуації, прийняття рішення та оформлення домовленостей, на етапі постмедіації. Оцінювання результатів медіації. Особливості різних моделей медіації. Застосування медіатором професійних технік та прийомів спілкування на різних етапах процесу медіації. Професійна підготовка медіатора.

Основні поняття: медіація, процедура медіації, стадії медіації, премедіація, постмедіація, моделі медіації, оцінювання, техніки медіації, прийоми медіації.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2, 3, 4

Додаткові: 3, 9.

Семінарське заняття 1. Моделі соціальної медіації.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2, 3, 4

Додаткові: 3, 9.

Змістовий модуль 3. Техніки та прийоми соціальної медіації

Практичне заняття 1-3. Тренінг навичок медіатора: техніки і прийоми активного вислуховування і емпатії, розпитування, резюмування й узагальнення

Рекомендовані джерела:

Основні: 2, 3, 4

Додаткові: 6.

Змістовий модуль 4. Практика соціальної медіації

Практичне заняття 4-5. Моделювання процесу соціальної медіації

Рекомендовані джерела:

Основні: 2, 3, 4

Додаткові: 6.

Змістовий модуль 5. Особливості окремих видів соціальної медіації.

Лекція 3. Соціальна медіація в різних сферах соціальних відносин

Організація та проведення посередництва і медіації в системі надання соціальних послуг. Особливості діяльності медіатора в сфері врегулювання сімейних конфліктів, вирішення трудових і корпоративних спорів. Медіація в адміністративно-правових відносинах. Відновне правосуддя як сфера застосування соціальної медіації. Специфіка організації та проведення відновної медіації і відновних конференцій. Шкільна медіація як метод діяльності соціального педагога навчального закладу. Медіація за моделлю «рівний-рівному».

Основні поняття: медіація, посередництво, соціальна послуга, сімейні конфлікти, трудові відносини, сімейна медіація, відновне правосуддя, відновні конференції, шкільна медіація, «рівний-рівному»

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2, 3, 4, 5

Додаткові: 2, 4, 6, 7, 8, 11.

Семінарське заняття 2. Соціальна медіація як соціальна послуга сім'ї, що перебуває у складних життєвих обставинах. Сімейна медіація

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2, 3, 4, 5

Додаткові: 2, 4, 6, 7, 8, 11

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів заочної форми навчання

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4		Модуль 5	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів								
Відвідування лекцій	1	1	1	1	1	-	-	-	-	1	1
Відвідування семінарських занять	1	-	-	1	1	-	-	-	-	1	1
Відвідування практичних занять	1	-	-	-	-	3	3	2	2	-	-
Робота на семінарському занятті	10	-	-	1	10	-	-	-	-	1	10
Робота на практичному занятті	10	-	-	-	-	3	30	2	20	-	-
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Виконання ІНДЗ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом		-	6	-	17	-	38	-	27	-	17
Максимальна кількість балів: 105											
Розрахунок коефіцієнта: $105:100=1,05$. Студент набрав X балів; Розрахунок: $X:1,05 =$ загальна кількість балів											

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Самостійна робота 1. Оцінка можливостей застосування соціальної медіації в практичній діяльності соціального працівника та соціального педагога

Опишіть конкретну проблему клієнтів (отримувачів послуг) певної установи, на вирішення якої може спрямовуватись діяльність соціального працівника або соціального педагога і для подолання якої може бути застосована медіація. Можете описати узагальнений тип проблеми або конкретний випадок, з яким Ви зустрічалися під час практики або професійної діяльності. Розкрийте:

1. Сутність проблеми (конфлікту, конфронтації, випадку порушення однією людиною прав іншої, тощо), її контекст (де і коли вона виникла, хто її суб'єкт, яким чином соціальний працівник або соціальний педагог стали долучені до її подолання), можливі причини, прояви, наслідки;

2. Можливості медіації у подоланні проблеми (яким чином медіація може сприяти вирішенню проблеми, очікувані результати медіації):

3. Умови застосування медіації (за яких обставин, ресурсів, позиції суб'єктів можливе застосування медіації);

4. Ризики, пов'язані із застосуванням медіації;

5. Нормативні документи, на основі яких має діяти соціальний працівник або соціальний педагог при прийнятті рішення щодо застосування медіації та її проведенні;

6. Необхідну підготовку соціального працівника для особистого проведення медіації або для її організації із залученням іншого професійного медіатора.

Виконане завдання розміщується студентом на сторінці електронного курсу у відповідній формі. Обсяг – до 90 строк тексту.

Критерії оцінювання:

1. Відповідь відповідає темі – 1 бал

2. Відповідь розкриває всі питання – 1 бал

3. Відповідь відображає повне і коректне розуміння сутності медіації, її функцій, можливостей та умов застосування – 1-2 бали

4. Відповідь відповідає сучасним підходам до методики проведення медіації, її цінностей, принципів та етичних норм – 1 бал

Рекомендовані джерела:

Основні: 2, 3, 4

Додаткові: 1, 2, 3, 4, 7, 10.

Самостійна робота 2. Розробка плану впровадження медіації в діяльності соціального працівника / соціального педагога

Опишіть конкретний випадок із професійної діяльності соціального педагога (соціального працівника), при роботі з яким доцільно застосувати соціальну медіацію або надати соціальну послугу посередництва. Розкрийте:

– сутність проблеми, її контекст, можливі причини, прояви, наслідки, причини та умови застосування медіації,

– установу, на базі якої проводиться робота з випадком та посаду соціального педагога (соціального працівника), його роль в роботі з випадком,

Розробіть план підготовки та проведення медіації (надання соціальної послуги посередництва (медіації)):

1. Мету надання даної послуги та завдання, які необхідно виконати при її підготовці та проведенні;

2. Основні етапи підготовки та проведення медіації (посередництва і медіації), часові межі, зміст роботи соціального педагога (соціального працівника) на кожному з етапів, методи та прийоми, що при цьому мають застосовуватись

3. Необхідні ресурси (матеріальні, методичні, організаційні, кадрові)

4. Критерії ефективності застосування медіації (надання послуги посередництва (медіації))

Виконане завдання розміщується студентом на сторінці електронного курсу у відповідній формі. Обсяг – до 180 строк тексту.

Критерії оцінювання:

1. Відповідь відповідає темі – 1 бал

2. Відповідь розкриває всі питання – 1 бал

3. Відповідь відображає повне і коректне розуміння сутності медіації, її функцій, можливостей та умов застосування – 1-2 бали

4. Відповідь відповідає сучасним підходам до методики проведення медіації, її цінностей, принципів та етичних норм – 1 бал

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2, 3, 4

Додаткові: 3, 9.

Самостійна робота 3. Самооцінка сформованості власних навичок медіатора

Спираючись на матеріали курсу та досвід участі у практичних заняттях, проаналізуйте, якою мірою ви готові до взаємодії із учасниками під час проведення медіації або надання послуги посередництва (медіації) в рамках своєї професійної діяльності:

1. Які навички, необхідні для взаємодії із учасниками медіації, у Вас сформовані достатньою мірою. Що дозволяє Вам так вважати;

2. Які Ваші навички, необхідні для успішної взаємодії з учасниками медіації, потребують подальшого розвитку, удосконалення?

3. Що Вам необхідно зробити для удосконалення навичок медіатора? Яким чином Ви плануєте це зробити?

Виконане завдання розміщується студентом на сторінці електронного курсу у відповідній формі. Обсяг – до 90 строк тексту.

Критерії оцінювання:

1. Відповідь відповідає темі – 1 бал
2. Відповідь розкриває всі питання – 1 бал
3. Відповідь відображає повне і коректне розуміння сутності медіації, її функцій, можливостей та умов застосування – 1-2 бали
4. Відповідь відповідає сучасним підходам до методики проведення медіації, її цінностей, принципів та етичних норм – 1 бал

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2, 3, 4

Додаткові: 3, 9.

Самостійна робота 4. Самооцінка практики медіації

Спираючись на матеріали курсу та досвід участі у практичних заняттях, проаналізуйте, якою мірою ви готові до організації та проведення медіації або надання послуги посередництва (медіації) в рамках своєї професійної діяльності:

1. Які завдання медіації Вам вдалося успішно виконати під час практики медіації? Виконання яких завдань викликало труднощі?
2. Які знання, вміння, особистісні якості, необхідні для організації та проведення медіації, у Вас сформовані достатньою мірою. Що дозволяє Вам так вважати;
3. Яких компетентностей Вам не вистачає для особистого проведення медіації? Для організації надання даної послуги?
4. Які компетентності, необхідні для успішного застосування медіації у власній професійній діяльності, потребують подальшого розвитку, удосконалення?

Виконане завдання розміщується студентом на сторінці електронного курсу у відповідній формі. Обсяг – до 90 строк тексту.

Критерії оцінювання:

1. Відповідь відповідає темі – 1 бал
2. Відповідь розкриває всі питання – 1 бал
3. Відповідь відображає повне і коректне розуміння сутності медіації, її функцій, можливостей та умов застосування – 1-2 бали
4. Відповідь відповідає сучасним підходам до методики проведення медіації, її цінностей, принципів та етичних норм – 1 бал

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2, 3, 4

Додаткові: 3, 9.

Самостійна робота 5. Моделювання окремого виду соціальної медіації.

Оберіть для моделювання один із видів медіації (сімейна, шкільна, медіація у сфері трудових відносин, відновне правосуддя). Опишіть конкретний випадок конфлікту, що може стати підставою для проведення

обраного виду медіації. Обґрунтуйте найдоречнішу в даному випадку модель медіації. Опишіть:

1) як має відбуватися процес такої медіації?
2) які дії і на якому етапі має робити медіатор, якими прийомами при цьому він має користуватися?

3) якими можуть бути результати проведеної таким чином медіації?
Виконане завдання розміщується студентом на сторінці електронного курсу у відповідній формі. Обсяг – до 90 строк тексту.

Критерії оцінювання:

1. Відповідь відповідає темі – 1 бал
2. Відповідь розкриває всі питання – 1 бал
3. Відповідь відображає повне і коректне розуміння сутності медіації, її функцій, можливостей та умов застосування – 1-2 бали
4. Відповідь відповідає сучасним підходам до методики проведення медіації, її цінностей, принципів та етичних норм – 1 бал

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2, 3, 4, 5

Додаткові: 2, 4, 6, 7, 8.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Не передбачено навчальним планом

6.4. Форми проведення підсумкового контролю та критерії оцінювання.

Залік

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю.

Не передбачено навчальним планом

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FХ	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична картка дисципліни

Заочна форма навчання.

Разом: 150 год., лекції – 6 год., семінарські заняття – 4 год., практичні заняття – 10 год., самостійна робота – 130 год.

Кількість модулів	1	2	3	4	5
Назва модуля	Теоретичні основи соціальної медіації	Технологія соціальної медіації	Техніки та прийоми соціальної медіації	Практика соціальної медіації	Особливості окремих видів соціальної медіації
Кількість балів за модуль	6 балів	17 балів	38 балів	27 балів	17 балів
Лекції	1	2	-	-	3
Теми лекцій	Соціальна медіація як спосіб розв'язання конфлікту та як соціальна послуга (1 бал)	Технологія соціальної медіації (1 бал)	-	-	Соціальна медіація в різних сферах соціальних відносин (1 бал)
Теми семінарських / практичних занять	-	Моделі соціальної медіації (11 балів)	Тренінг навичок медіатора: техніки і прийоми активного вислуховування і емпатії, розпитування, резюмування й узагальнення (33 бали)	Моделювання процесу соціальної медіації (22 бали)	Соціальна медіація як соціальна послуга сім'ї, що перебуває у складних життєвих обставинах. Сімейна медіація (11 балів)
мостійна робота	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів
Зрахунок	Розрахунок коефіцієнта: 105:100=1,05. Студент набрав X балів; Розрахунок: X:1,05 = загальна кількість балів				

8. Рекомендовані джерела

Основні (базові):

1. Гаро Г.О. Мирне вирішення сімейних спорів / Г.О.Гаро, О.М.Спектор, Т.В.Водоп'ян та ін. Х.: Фактор, 2019. 80 с.
2. Медіація у професійній діяльності юриста : підручник / авт. кол.: Т. Білик, Р. Гаврилюк, І. Городиський та ін.; за ред. Н. Крестовської, Л. Романадзе. Одеса : Екологія, 2019. 456 с.
3. Практика медіації : словник-довідник / Укладач: С. О. Гарькавець, Л. П. Волченко. Сєверодонецьк : 2019. 127 с.
4. Розбудова миру. Профілактика і вирішення конфлікту з використанням медіації: соціально-педагогічний аспект. Навч.-метод. Посібник. К.: ФОП Стеценко В.В. 2016. 192 с.
5. Створення системи служб порозуміння для впровадження медіації за принципом «рівний-рівному/рівна-рівній» та вирішення конфліктів мирним шляхом у закладах освіти / Андрєєнкова В.Л., Гайдук В.І., Лунченко Н.В. та ін. К.: ФОП Нічога С.О., 2018. 174 с.

Додаткові:

1. Кармаза О. Інститут медіації: Основні концепції розвитку // Цивільне право і процес. 2017. №2. С. 24-28
2. Каршиєва А.І. Медіація в системі надання соціальних послуг
URL : <http://maup.com.ua/assets/files/expert/4/18.pdf> (Дата звернення 06.01.2020)
3. Красіловська З. Теоретичні основи медіації як альтернативного способу вирішення спорів: поняття, види, принципи . URL : http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=apdyo_2013_3_5 (Дата звернення 06.01.2020)
4. Мазаракі Н.А. Медіація в Україні: теорія та практика : монографія. Київ : Київський національний торговельно-економічний університет, 2018. 276 с.
5. Можайкіна О. С. Поняття та зміст основних принципів медіації в цивільно-правових відносинах. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. 2017. № 5. С. 55 -58. URL : http://apnl.dnu.in.ua/5_2017/15.pdf (Дата звернення 06.01.2020)
6. Практичне застосування медіації. Практично-методичний посібник викладача / К.Наровська, В.Каневська. К.: НАМУ , 2016. 110 с.
7. Про затвердження Державного стандарту соціальної послуги посередництва (медіації). Наказ Міністерства соціальної політики України від 17.08.2016 № 892. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1243-16> (Дата звернення 06.01.2020)

8. Тимчук Л.І., Білик Н.М. Основи медіації в соціальній роботі. Навчально-методичний посібник. Чернівці: Чернівецький національний університет, 2016. 137 с..

9. Турман Н.О. Моделі медіації у кримінальному процесі // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Юридичні науки. Випуск 1. Том 2. 2017. – С. 159-163

10. Федоренко Т.В. Розвиток інституту медіації в Україні // Юридичний науковий електронний журнал. №6/2018. С. 116-118. URL : http://www.lsej.org.ua/6_2018/30.pdf (Дата звернення 06.01.2020)

11. Запобігання та протидія проявам насильства: діяльність закладів освіти: навчально-методичний посібник / Упоряд. Андрєєнкова В.Л., Чернець К.О.; за заг. наук. ред. Левченко К.Б. Київ: «Видавничий дім Дмитра Бураго», 2020. 198 с.

9. Додаткові ресурси (за наявності)

1. Національна асоціація медіаторів України. URL : <http://namu.com.ua/ua/>

2. Ліга Медіаторів України. URL : <http://limu.org.ua/>

3. Громадська спілка «Українська академія медіації». URL : <http://mediation.ua/>

4. Український центр медіації URL. : <https://ukrmediation.com.ua/ua/>

5. Електронний курс на сайті: <http://elearning.kubg.edu.ua/>